

FUTURE

NARRATIVES

OnderzoekswEEK - Research week

27.01.2020 - 31.01.2020

OnderzoekswEEK - Research week

NARRATIVES

FUTURE

Verhalen voor de toekomst: hoe gaan we die vertellen?

Welke middelen staan ons ter beschikking, nu en later, om die verhalen beklijvend te maken, zodat mensen geïnteresseerd kijken en luisteren?

Verhalen dus, ook al zijn de **'grote narratieven'** over beschaving en geschiedenis de voorbije 50 jaar serieus aan het wankelen gebracht. Maar kunstenaars die zich bedienen van theater, cinema en geluid – RITCSers dus – ervaren telkens weer de behoefte om structuur aan te brengen in hun mededeling, zodat het een vertelling kan worden. Een verhaal, met een begin, een midden en een einde – maar niet noodzakelijk in die volgorde, zoals Jean-Luc Godard ooit zei. Over deze **behoefte aan experiment**, op alle mogelijke niveaus, zullen de onderzoekers van het RITCS een week lang uitdrukkelijk aan het woord komen.

De opleidingen van het RITCS worden gevoed door de artistieke praktijk waarin de docenten werken, maar daarnaast zorgt ook het onderzoek, dat sinds een kleine 20 jaar een structurele taak is van een School of Arts, voor vernieuwende impulsen.

Precies die dynamiek willen we tijdens **Future Narratives** een week lang en behoorlijk intensief tonen: masterclasses, lecture-performances, screenings en toonmomenten krijgen een plaats binnen de programmatie.

Sommige activiteiten richten zich op een gespecialiseerd publiek, andere nodigen een breder publiek uit: de hele RITCS-gemeenschap, mensen uit het artistieke werkveld of gewoon de geïnteresseerde buitenstaander, nieuwsgierig naar artistieke en intellectuele uitdagingen in het cultuuraanbod.

Iedereen welkom dus!

Ann Olaerts
Hoofd/Head RITCS School of Arts

Klaas Tindemans
Onderzoekscoördinator/
coordinator of research RITCS
School of Arts

Future Narratives

**Narratives for the future:
how are we going to tell
them?**

**What kind of narratives do
interest us, now and later?
What kind of tools are at
our disposal, now and later,
to make those narratives
compelling, motivating
many people to watch and/
or listen to them?**

It's about narratives, even when the 'greater stories' about civilisation and history have been seriously destabilized the last 50 years. But artists who use theatre, cinema and sound – people at the RITCS, as it happens – experience time and again the need to create some structure in their message. So, a narrative, with a beginning, a middle and an end – but not necessarily in that order, as Jean-Luc Godard once said.

About **this need for experiment**, on all possible levels, researchers of RITCS will take the floor.

The education programs of RITCS are nourished by the artistic practices of its teachers. But beside this, it is the research, since almost 20 years a structural task of a School of Arts, that provides innovating impulses. It is exactly this dynamic that we want to show during *Future Narratives*,

a weeklong and rather intense program with masterclasses, lecture-performances, screenings, presentations...

Some activities focus on a specialized audience, others invite a larger public, the whole community of RITCS and/or the artistic field one is active in. Or simply the interested outsider, curious about artistic and intellectual challenges.

All welcome!

Ann Olaerts
Hoofd/Head RITCS School of Arts

Klaas Tindemans
Onderzoekscoördinator/
coordinator of research RITCS
School of Arts

Maandag/ Monday 27/01/2020

14:00 - 17:00	Masterclass Antigone Alenka Zupančič	RITCS	p. 7	ENG
20:00 - 21:30	Film Sullivan's Travels Preston Sturges	Cinema RITCS	p. 8	ENG without subtitles

Dinsdag/ Tuesday 28/01/2020

14:00 - 17:00 twee pauzes two breaks	Lecture - Performance Parliament and the many Dieter Lesage	Kaaistudio's	p. 10	ENG
14:00 - 17:00	Masterclass Documentary choreography: future of the past Sanja Mitrovic	RITCS	p. 14	ENG
18:00 - 23:45	Film La Commune Peter Watkins	Cinema RITCS	p. 15	FR with English subtitles

Woensdag/ Wednesday 29/01/2020

10:00 - 12:00	Visual storytelling Qu'est-ce que c'est la mise-en-scène?	RITCS	p. 18	NL ENG
14:00 - 17:00	International Joined Research Group in Cinematography	RITCS	p. 19	NL ENG
18:00 - 19:30	The Anthropocene: acceleration- ism versus collapsology - Lieven De Cauter, Laurent de Sutter, Rudi Laermans	RITCS café	p. 20	ENG
20:00 - 22:00	Oorverdovende radio/ Deafening radio XL Air	Cinema RITCS	p. 22	NL

Donderdag/ Thursday 30/01/2020				
10:15 - 12:30	Masterclass Games and Narration	RITCS	p. 26	ENG
16:00 - 19:00	Toonmoment transversaal atelier/ presentation transversal atelier	Pianofabriek	p. 26	NL
20:00 - 21:30	Opening Up Spaces of Possibility: How Future Narratives Impact Storytelling in the Movies – Christoph Bode	Cinema RITCS	p. 28	ENG
Vrijdag/ Friday 31/01/2020				
9:30 - 12:15 workshop: 14:00 - 18:00	Cut, copy, run, collective	RITCS	p. 30	ENG ENG
14:00 - 17:00	Presentaties door PhD studenten in de Kunsten/ Presentations by PhD students in the Arts Ernst Maréchal, Laura Vandewynckel, Saddy Choua, Ellen Vermeulen	RITCS	p. 32	NL
18:00 - 20:00	Rondetafelgesprek/ Roundtable TransfoCollect (met maaltijd/ with dinner)	RITCS Bottelarij	p. 37	NL ENG FR

27 JAN

.....

Masterclass: ANTIGONE

Alenka Zupančič

Alenka Zupančič

Het onderwerp van deze masterclass is **een antieke tragedie: Sophokles' Antigone**. Onder begeleiding van Alenka Zupančič gaan we dieper in op de fascinatie die de tragische heldin *Antigone* in de meest diverse tijdperken en contexten wist en nog steeds weet op te wekken – denk hierbij aan Stefan Hertmans' recente bewerking *Antigone* in Molenbeek. In de masterclass staan een aantal vragen centraal: waarop meent *Antigone* zich te kunnen beroepen om haar broer én staatsvijand Polyneikes te begraven? Kan deze wetoverschrijdende handeling als voorbeeld dienen voor hedendaagse politieke acties? Zijn er wetten die belangrijker zijn dan de bestaande en collectief onderschreven wetten? Of moeten we *Antigone*

veeleer als een mooie illustratie zien van hoe het menselijk verlangen een dodelijk verlangen is, en in die zin **de tragedie als een morele waarschuwing opvatten?**

The subject of this masterclass is an ancient tragedy: Sophocles' *Antigone*. Guided by Alenka Zupančič we will explore the fascination the tragic heroine *Antigone* has exerted and continues to exert in the most diverse eras and contexts – for a recent example, see Stefan Hertmans' *Antigone* in Molenbeek. During the masterclass, this series of questions will preoccupy us in particular: what is *Antigone's* act, to bury her brother and enemy of the state, Polyneices, based upon? Can this transgressive act be conceived as a model for contemporary political action? Are there laws, more important than the existing and collectively endorsed ones? Or should we rather take *Antigone* as a beautiful illustration of how desire is a desire for death, and therefore consider it as a moral warning?

14:00 – 17:00

RITCS, klas/class 5

Antoine Dansaertstraat 70,
Brussel

Vrije toegang / Free admission

27 JAN

.....

Film: SULLIVAN'S TRAVELS

Preston Sturges

In Preston Sturges' *Sullivan's Travels* (1941) volgen we een jonge Hollywood-regisseur, John Sullivan, die een film wil maken over een onderwerp dat ernstiger is dan dat van zijn eerdere komedies. De armoede van mensen onderaan de sociale ladder is zo'n onderwerp. Vermomd als zwerver wil Sullivan die armoede aan den lijve ondervinden, maar botst met zijn goede bedoelingen al gauw op onvermoede moeilijkheden. Deze **komische film over het maken van een film** roept vragen op over de betekenis, het belang én de mogelijke beperkingen van sociaal geëngageerde kunst, alsook de ernstige kwestie of we 'allemaal mensen zijn', dan wel getekend door onophefbare onderlinge verschillen.

Sullivan's Travels is een klassieker geworden, **een merkwaardige variant op het genre van de screwball comedy**, waarin meestal een vrouw op 'kluchtige' wijze de mannelijkheid van haar tegenspeler in het gedrang brengt. De film vormde de inspiratie voor de even klassieke prent

O Brother Where Art Thou van de gebroeders Coen.

Na de vertoning van de film zal filosoof Alenka Zupančič over de vragen die de film oproept reflecteren samen met het publiek.

Alenka Zupančič is als onderzoeker verbonden aan de Sloveense Academie voor Wetenschap en Kunst en geeft les aan de European Graduate School. Haar veel gelezen en besproken commentarierende boeken zijn onder andere *Ethics of the Real* (2000), *The Odd One In: On Comedy* (2007) and *What Is Sex?* (2017). Samen met o.a. Mladen Dolar en Slavoj Žižek stond zij aan de oorsprong van een psychoanalytische school die sterk gepolitiseerd was en is.

In Preston Sturges' *Sullivan's Travels* (1941) a young Hollywood director, John Sullivan, wants to make a film that deals with a more serious topic than the ones of his earlier comedies. The poverty of socially destitute people is a such a topic. Disguised as a tramp, Sullivan aims to experience poverty in a personal manner, but soon enough his good intentions clash with unexpected difficulties. **This comical film on the making of a film** raises questions about the significance, the importance and the limitations of socially engaged art, and also the serious issue whether 'we are

all human' or rather marked by fundamental differences.

Sullivan's Travels has become a classic, a remarkable variation on the genre of 'screwball comedy' - in which, mostly, a woman jeopardizes in a 'farical' way the manliness of her antagonist - and it also inspired for another classic film, *O Brother Where Art Thou*, made by the Coen brothers.

After the screening of Sullivan's Travels, philosopher Alenka Zupančič will reflect on issues raised by the film, together with the audience.

Alenka Zupančič does research at the Slovenian Academy of Science and the Arts, and teaches at the European Graduate School. Her widely read and critically acclaimed publications include *Ethics of the Real* (2000), *The Odd One In: On Comedy* (2007) and *What Is Sex?* (2017). She initiated, together with, among others, Mladen Dolar and Slavoj Žižek, a psychoanalytical school that was (and is) highly politicized.

20:00 – 21:30

Cinema RITCS

**Antoine Dansaertstraat 70,
Brussel**

Tickets: €2/€5

28 JAN

.....

**Lecture / Performance:
PARLIAMENT AND
THE MANY -**

Dieter Lesage

Dieter Lesage

Een zinnetje waart door de wereld -

We are the many.

Sommigen vinden allicht dat dit zinnetje iets bijzonder verontrustends heeft, indien al niet schrikwekkends, terwijl anderen het juist heel opgewekt zien. Het hangt er waarschijnlijk van af of je denkt dat je zelf tot die velen behoort of niet. In elk geval doet het zinnetje tal van vragen en bedenkingen rijzen. Wat betekent het juist? Wat zeggen we precies wanneer we zeggen dat we de velen zijn? Wanneer zeggen we het? Waar komt het zinnetje vandaan? Waar stuurt het op aan? Verzamelt het of verdeelt het? Indien wij zeggen dat wij de

velen zijn wanneer we verzamelen, wie zijn dan de anderen die niet als een deel van onze verzameling gezien worden? En wanneer we zeggen dat we met velen zijn, zeggen we dan hetzelfde als wanneer we zeggen dat we de velen zijn? Wat te zeggen over de betekenis van een reeks andere zinnetjes die gelijkenissen lijken te vertonen met het zinnetje **“we are the many”**, zinnetjes zoals **“we are the people”** of zelfs een zinnetje als **“we are the 99%”**?

Dieter Lesage presenteert de centrale vragen van *Parliament and the Many. A Theory of Radical Democracy*, het boek waaraan hij werkt en dat zal verschijnen in 2021. Zijn lecture-performance bestaat uit drie delen van 45 minuten, met pauzes daartussen. Dieter Lesage is filosoof en auteur van een vijftiental boeken over kunst en politiek. Hij is onderzoeker en docent politieke theorie aan het Royal Institute for Theatre, Cinema & Sound (RITCS) in Brussel. Sinds 2006 woont hij in Berlijn.

[A phrase is haunting the globe -](#)

We are the many.

[Some people may find that there is something about this phrase, which is extremely troubling, if not frightening, whereas others may think this phrase is a most joyful one. It probably depends on whether you think of yourself](#)

as belonging to the many or not. In any case, the phrase raises a lot of questions and issues. What exactly does it mean? What are we saying when we say that we are the many? When do we say it? Where does this phrase come from? What does this phrase aim at? Does it assemble or does it divide? Is it true or do we just pretend that we are the many when we say that we are the many? If we say that we are the many when we assemble, who are the others that are not considered part of our assembly? And if we say that we are many, do we say the same as when we are saying that we are the many? What about the meaning of a series of other phrases which seem similar to the phrase **“we are the many”**, phrases such as **“we are the people”** or even the phrase **“we are the 99 %”**?

Dieter Lesage presents the central questions of his upcoming book *Parliament and the Many. A Theory of Radical Democracy*, to be published in 2021. His lecture-performance has three parts of 45 minutes, with pauses between them. Dieter Lesage is a philosopher and author of a dozen books on art and politics. He is a researcher and professor of political theory at the Royal Institute for Theatre, Cinema & Sound (RITCS) in Brussels. He lives in Berlin since 2006.

14:00 – 17:00

Kaaistudio's
Onze-Lieve-Vrouw van
Vaakstraat 81, Brussel

Met twee pauzes /
two breaks included

Vrije toegang / Free admission.

 Reservatie / Reservation:
tickets@kaaitheater.be

We are

the many.

28 JAN

.....

Masterclass documentary choreography: FUTURE OF THE PAST

Sanja Mitrovic

Deze masterclass vertrekt van scènes uit drie recente theaterproducties van de Servische regisseur Sanja Mitrovic: *I Am Not Ashamed of My Communist Past*, *My Revolution is Better Than Yours* en *Danke Deutschland*.

Deze voorstellingen vormen slechts een klein deel van een uitgebreid artistiek oeuvre dat bestaat uit theaterproducties, publicaties, site-specific performances, skype events enzovoort. Sanja Mitrovic en haar dramaturg Jorge Palinhos presenteren in deze masterclass het concept van **documentaire choreografie: hoe gebruiken we ritme en beweging als een theateraal middel?** Hoe kunnen we ons bewust blijven van de complexiteit van historische processen en van de noodzaak deze complexiteit te respecteren en te bewaren, wanneer we proberen om deze processen te begrijpen en te representeren? Het is op dit vlak dat de scène kan fungeren als een strijdveld in discussies over **'de toekomst van het verleden'**, in hoe we het verleden begrijpen, herinneren,

construeren en interpreteren en zo actief de weg vrijmaken voor een specifieke visie op de toekomst. Maar de vraag dringt zich ook op hoe we pure representatie kunnen vermijden en het reële aan de oppervlakte kunnen brengen? En hoe kunnen we dit reële op de scène benaderen zonder er een al te simpele of naïeve representatie van te maken?

Starting point of this masterclass are scenes from three recent theatre productions, created by Serbian director Sanja Mitrovic: *I Am Not Ashamed of My Communist Past*, *My Revolution is Better Than Yours* and *Danke Deutschland*. This is a small extract from an extensive artistic oeuvre consisting of theater productions, publications, site-specific performances, Skype events etc. On this basis Sanja Mitrovic and her dramaturge Jorge Palinhos present the concept of documentary choreography: how do we use rhythm and dance/movement as a theatrical tool? How to keep us aware of the complexity of historical processes and the necessity to honor and preserve such complexity in our attempts to understand and represent them? It is in this respect that the stage can act as a battlefield in struggles over 'the future of the past, in how we

understand, remember, construct, and interpret the past, and thus actively contribute to preparing ground for a specific vision of the future. But, how can we avoid pure representation and bring the presence of the real? And how we can we approach this real on stage without making it an all too simple or naive representation?

14:00 - 17:00
RITCS, klas 4/ class 4
Antoine Dansaertstraat 70,
Brussel

28 JAN

.....
Film:
LA COMMUNE

Peter Watkins

Sanja Mitrovic, die aan een doctoraat rond documentair theater werkt, koos La Commune van Peter Watkins (2000), een historisch drama. La Commune geldt als een model voor het 're-enactment' van historische gebeurtenissen, dat zowel theater- als filmmakers blijft inspireren. Watkins maakte een '**re-enactment' van de tragisch afgelopen opstand**, in 1871, van het Parijse proletariaat tegen de officiële regering van Frankrijk, die in Versailles resideerde. Parijs werd tijdens de Frans-Duitse oorlog, die door het nieuwe Duitse keizerrijk gewonnen was, maandenlang belegerd, met grote hongersnood tot gevolg. De ontregelde Parijse samenleving waagde een riskant politiek en maatschappelijk experiment, dat door de autoriteiten finaal de kop werd ingedrukt tijdens de semaine sanglante, de bloedige week, eind mei 1871. In de epische reconstructie van deze - volgens marxisten - eerste échte proletarische revolutie, spelen honderden amateurs de gebeurtenissen na, op straat en in de huizen en scholen.

Deze spelers behoorden vaak zelf tot de groep van hedendaagse 'verworpenen der aarde': werklozen, migranten, enzovoorts. Watkins kadert de vertelling door twee televisiestations - behoorlijk anachronistisch - commentaar te laten leveren over het verloop van de revolutie: **de dominante (en dubbelzinnige) rol van de media maakt dit indrukwekkende verhaal** extra relevant voor de samenleving van vandaag, met nieuwe frustraties en nieuwe ongelijkheden.

Sanja Mitrovic, who is working on a PD in the Arts on documentary theatre, has chosen the film *La Commune* of Peter Watkins (2000), a historical drama. Watkins made **a 're-enactment' of the 1871 insurrection, which ended tragically**, of the Parisian proletariat against the official government of France, residing in Versailles. Paris had been besieged for many months, during the French-German war, won by the new German Kaiserreich, which caused a terrible famine. This disordered Parisian society tried a risky political and social experiment, which was finally crushed by the authorities during the *semaine sanglante*, the bloody week at the end of May 1871. In an epic reconstruction of this first real proletarian revolution - according to Marxists -, hundreds

of amateurs re-enact the events, in the streets and in houses and schools. These actors often belonged themselves to the group of contemporary 'damned of the earth': jobless, migrants, etcetera. Watkins frames his narrative by installing two television channels - quite anachronistically - which comment on the course of the revolution: **the dominant (and ambiguous) role of the media makes this impressive story** still more relevant for today's society, with its new frustrations and its new inequalities.

18:00 - 23:45
Cinema RITCS
Antoine Dansaertstraat 70,
Brussel

Tickets €2/€5

29 JAN

.....

Cinematography in progress: VISUAL STORYTELLING

QU'EST-CE QUE C'EST LA MISE-EN-SCÈNE?

Marijke Van Kets, Gino Verleye, Ilse Somers, Tony Costa

Het onderzoeksproject van Marijke Van Kets stelt de vraag of de visuele vertelling (gedeeltelijk) bepaald wordt door **de cinematografische mise-en-scène**. Het gaat daarbij om vragen zoals: wat betekenen elementaire parameters zoals 'waar' en 'wanneer' in deze mise-en-scène? En: *van waaruit* wordt deze visuele setting gezien door de kijker?

Je kan meewerken aan **een testcase in verband met *visual storytelling***, een experiment van 15 minuten per deelnemer.

✉ Je kan inschrijven door een e-mail te sturen naar marijke.van.kets@ehb.be, vóór 20 januari 2020.

In the project Visual Storytelling the question is raised whether the visual narration is (partly) **determined by the mise-en-scène**. The research deals with questions such as: who is *where*

and *when* in this mise-en-scène? And: *from where* is this visual setting perceived by the viewer?

You can participate in a **testcase research on visual storytelling**, in an experiment of 15 minutes for each participant.

✉ You subscribe by sending an e-mail to marijke.van.kets@ehb.be before the 20th of January, 2020.

10:00 - 12:00

RITCS, Luister- en visiecel
Antoine Dansaertstraat 70,
Brussel

Vrije toegang/ Free admission

29 JAN

.....

Cinematography in progress: International Joined Research Group in Cinematography

De namiddagsessie verruimt de discussie over de relevantie van de onderzoeksresultaten met andere experts op dit terrein, waaronder Kommer Kleijn die zijn laatste onderzoek rond 'High Frame Rate' (HFR) voorstelt.

De onderzoeksgroep Cinematography in Progress bouwt een brug tussen het academische onderzoek en de artistieke praktijk en het artistiek onderzoek van cinematografie. In filmstudies is het innovatief en origineel om cinematografie te bestuderen met artistiek onderzoek als vertrekpunt. **Professionele praktijken zoals cinematografie worden nog al te vaak aanzien als een louter technische discipline, en niet als een artistiek medium.** Voor velen die op dit terrein werken, is het een gemiste kans om de culturele en artistieke bijdrage van dit vak aan cinema niet te erkennen.

The afternoon session opens up the discussion about the relevance of the research results, with experts in this field, among them Kommer Kleijn who will

present his last research about 'High Frame Rate' (HFR).

The research group Cinematography in Progress builds a bridge between academic theoretical research and the artistic practice/ the research of cinematography. The concept of developing cinematography as research strand starting from the artistic practice is highly innovative and cutting edge. **Currently, professional activities such as cinematography are predominately seen as a technical discipline rather than an artistic medium.** For many working in this field, it is a missed opportunity not to acknowledge the cultural and artistic contribution of this profession to cinema.

14:00 - 17:00

RITCS, Luister- en visiecel
Antoine Dansaertstraat 70,
Brussel

Vrije toegang/ Free admission

29 JAN

.....

THE ANHTRO- POCENE: ACCELE- RATIONISM VERSUS COLLAPSOLOGY I

Lieven De Cauter, Laurent
De Sutter, Rudi Laermans

Lieven De Cauter nodigt intellectuele duizendpoten Laurent de Sutter (rechtstheoreticus) en Rudi Laermans (socioloog) uit voor een gesprek over het Antropoceen, vertrekkend vanuit de polariteit accelerationisme versus collapsologie. Ter verduidelijking: het **'Antropoceen'** is het geologisch tijdperk waarin de ontwikkeling van de aarde hoofdzakelijk en zelfs bijna uitsluitend door het ingrijpen van de mens bepaald wordt. **'Collapsologie'** is een interdisciplinaire benadering van het "proces waarbij de menselijke basisbehoeften (water, voeding, huisvesting, kleding, energie, enz.) niet meer tegen een redelijke kost aan een meerderheid

van de bevolking door wettelijk verankerde diensten geleverd kunnen worden" (definitie van Yves Cochet). **'Accelerationisme'** is een wijze van denken die de mogelijkheid onderzoekt om de, hoofdzakelijk ecologische, uitwassen van het kapitalisme te versnellen om daarmee finaal dat kapitalistisch systeem ten onder te doen gaan. Beide visies worden tegenover elkaar geplaatst: het voorkomen van de ramp, van de 'collaps', dankzij de wetenschap, of het bespoedigen van de ramp, door vormen van activisme. Daarbij zal ook worden bekeken welke rol de herontdekking van de *commons* daarin kan spelen, en of en hoe heterotopieën een onderkomen kunnen zijn voor **één van de centrale figuren van het Antropoceen**: de vluchteling. Tenslotte zal de kwestie van activisme en burgerlijke ongehoorzaamheid te berde worden gebracht. De discussie zal in het Engels verlopen.

Lieven De Cauter invites intellectual jack-of-all-trades Laurent de Sutter (legal theorist) and Rudi Laermans (sociologist) for a conversation about the Anthropocene, starting from the polarity accelerationism versus collapsology. In order to clarify the terms, the **'Anthropocene'** is the geological era during which the development of the earth is primarily

and even almost exclusively determined by human agency; **'collapsology'** is an interdisciplinary approach of the "process in which basic human needs (water, food, housing, clothing, energy, etc.) cannot be provided anymore, at a reasonable cost, for the majority of the population, by legally anchored services" (definition of Yves Cochet); **'accelerationism'** is a way of thought studying the possibility to accelerate the, mainly ecological, excesses of capitalism in order to make the capitalist system finally collapse. Both visions are being confronted with each other: the prevention of the disaster, of the 'collapse' thanks to science, or the 'acceleration' of the disaster, by forms of activism. They will also consider the role the rediscovery of the *'commons'* can play, and whether and how heterotopia can be a home for **one of the central figures of the Anthropocene**: the refugee. Finally, the question of activism and civil disobedience will be addressed. The discussion will take place in English.

18:00 - 19:30
RITCS café,
Antoine Dansaertstraat 70,
Brussel

Vrije toegang/ Free admission

© Lieven De Cauter

29 JAN

.....

OORVERDOVENDE RADIO / DEAFENING RADIO

XL AIR

XL AIR is het oefenplatform van de radiostudenten van het RITCS, het is de plek waar de radiostudenten vlieguren opdoen en hun presentatie en techniek oefenen. Maar XL AIR is meer, het is vooral **een speeltuin, waar met een frisse blik naar het medium radio of internetradio wordt gekeken en nieuwe formats kunnen ontstaan**

én waar er buiten de lijntjes kan en mag en moet gekleurd worden. XL AIR is dé uitgelezen plek voor experimenten. Zowel op vlak van radiocreatie, als het uittesten van nieuwe communicatiemethodes, technologieën en artistieke vormen.

We stellen u verschillende podia voor, het programma HiJack is er één van. Al wie dat wenst kan de radiostudio kapen. De studenten 'Nederlands Tweede Taal / NT2' van het CVO Lethas in Brussel gebruiken zo geregeld de studio van XL AIR. Ze vertellen hun verhaal, delen hun ervaringen van hun tijd in België en spelen

hun muziek. Maar XL AIR heeft ook podia buiten de studio. Zo is XL AIR host bij de "Special Olympics", maakt live voorstellingen op locatie en in het RITCS café. Uiteraard zijn ook artistieke experimenten zeer welkom. **Een onderzoek naar geluid als wapen** (live in het Legermuseum) of het project 'Phantom Radio' - **een verborgen radiozender**, ergens in het gebouw, met alle subversieve mogelijkheden vandien - zijn uitstekende voorbeelden hiervan. Luister, voel, kijk en (be)leef mee met XL AIR.

XL AIR is the training platform of the radio students of RITCS, the place where these students can gain flying hours and practice their presentation and technique. But XL AIR is more, it is above all a playground, where the medium radio or internetradio can be looked at with a fresh perspective, where new formats can originate and where can and must be thought out of the box. XL AIR is **thé place for experiments: for what radio creation is concerned, but also for new communication methods, technologies and artistic forms**. We present you different 'stages', the program HiJack being one of them. Everybody who wishes, can hijack the radio studio. The students 'Dutch second language of the institute

CVO Lethas in Brussels use regularly the studio of XL AIR. They tell their story, share their experiences of their time in Belgium and play their music. But XL AIR has 'stages' as well outside the studio. XL AIR was host for the 'Special Olympics', produces live performances on location and in the RITCS café. A research on **sound as a weapon** (live in the Army Museum) and the project 'Phantom Radio' - **a hidden radio station**, somewhere in the building, with all subversive possibilities involved, are some excellent examples of artistic experiments.

20:00 - 22:00
CINEMA RITCS,
Antoine Dansaertstraat 70,
Brussel

30 JAN

.....
**GAMES AND
NARRATION**

Een videogame schrijven en regisseren heeft zowel raakpunten als fundamentele verschillen met het maken van een lineaire vertelling, zoals een langspeler of Tv-reeks. In een 'double bill' masterclass laten twee professionals hun licht schijnen op de mogelijkheden en valkuilen van videogames. Regisseur Hans van Nuffel (Adem), die momenteel aan zijn eerste game werkt, zoomt in op de regie en scenariele aspecten. Scenariste Dagmar Blommaert, schrijfster van onder meer de videogame Marie's Room, gaat dieper in op de storytelling en het scenarioschrijven voor videogames.

While writing and directing a video game shares some similarities to working on a television series or film, the often environmental storytelling poses some unique challenges rarely encountered in other more linear media and artforms. In this 'double bill' masterclass, two professionals shed their light on both the possibilities and pitfalls

when creating videogames. Director Hans Van Nuffel (Adem), who is currently working on his first game, will zoom in on creating as well as interpreting and visualizing story. Script writer Dagmar Blommaert, writer of amongst others the video game Marie's Room, will elaborate on the storytelling and scriptwriting for videogames.

10:15 - 12:30
RITCS - Aula 3
Antoine Dansaertstraat 70,
Brussel

30 JAN

.....
Toonmoment:
TRANSVERSAAL
ATELIER/ PRESENTA-
TION TRANSVERSAL
ATELIER

In het kader van het Transversaal Atelier doken de studenten van de 2de Bachelor van het RITCS de stad in. Op ... februari stellen ze de resultaten van hun creatiepraktijk voor.

Transversaal Atelier is **een marktplaats van ideeën**, waar

studenten (in dit geval alle studenten 2de Bachelor van het RITCS, zowel audiovisuele kunst als drama) kennismaken met een creatiepraktijk die vertrekt vanuit participatie. Een honderdtal studenten werken in kleine groepjes, onder begeleiding van 9 coaches, op diverse plekken in de stad Brussel. Het actieterrein kan een buurt zijn, of een lokale vereniging. De inzet van dit atelier is niet langer specialisatie, studie van vakgebied en medium, of individueel auteurschap. Het gaat hier over het inzetten van verbeelding, om mensen te ontmoeten vanuit bekommernis en betrokkenheid. De studenten stellen hun interventies doorlopend aan elkaar voor, alle bezoekers van de figuurlijke marktplaats, de agora. **Bereidheid om mee te denken over de positie van kunst in de samenleving is de enige pasmunt waarmee betaald kan worden.** Een toonmoment is altijd een voorlopig resultaat, van een artistiek onderzoek dat mensen, in al hun diversiteit en kwetsbaarheid, met welwillendheid bejegt. Een genereus moment.

The Transversal Atelier is a marketplace of ideas, where students (in this case all students 2nd Bachelor of RITCS, both audio-

visual arts and drama) become acquainted with a creative practice based on participation. A hundred students work in small groups, under the supervision of 9 coaches, in various places in the city of Brussels. The field of action can be a neighborhood or a local association. The challenge of this workshop is no longer specialization, study of discipline and medium, or individual authorship. It focuses on the use of imagination, to meet people with an attitude of concern and commitment. The students continuously present their interventions to each other, all visitors to the figurative marketplace, the agora. Readiness to think along about the position of art in society is the only small change that can be used to pay. A presentation is always a provisional result, of an artistic research which deals with people, in their diversity and their vulnerability, in a benevolent way. A moment of generosity.

doorlopend/continually

16:00 - 19:00

Pianofabriek

Fortstraat 35, Brussel

30 JAN

.....

**Opening up spaces of possibility:
HOW FUTURE NARRATIVES IMPACT STORYTELLING IN THE MOVIES**

Christoph Bode

Wat hebben computermodellen die weersvoorspellingen doen gemeen met *Mr. Nobody* en videogames?

Op onderhoudende en inspirerende wijze laat Christoph Bode (Ludwig-Maximilian-Universität, München) ons kennismaken met 'future narratives'. Dit zijn verhalen die voorkomen in verschillende media - van boeken tot films en games, van fictie tot non-fictie - en ongeacht hun vorm één gemeenschappelijk kenmerk delen: ze beschikken over zogenaamde 'knooppunten', situaties die meer dan één mogelijk vervolg kunnen hebben.

Bode behandelt allerlei vormen van 'Future Narratives', met een focus op films en games. Deze multilineaire verhalen, die in de tweede helft van de twintigste eeuw aan belang wonnen,

nodigen de kijker in minder of meerdere mate uit tot interactie. Bovendien dagen ze ons uit om onze kijk op storytelling te herdefiniëren. Waarom vertellen we verhalen en wie brengt uiteindelijk de betekenis(sen) voort die ons leven bepaalt?

Christophe Bode was hoogleraar Moderne Engelse Literatuur aan de Ludwig-Maximilian-Universität in München en gasthoogleraar aan de University of California, Los Angeles, aan de UC Berkeley, an Tsinghua University Beijing, en aan de Universiteit van Sichuan in Chengdu. Hij was *Erasmus Fellow* aan de Universiteit van Krakau (PL) en *distinguished guest* aan de Chinese University of Hong Kong. Hij publiceerde 28 boeken en ongeveer 80 academische artikels, meestal over het Romantisme, literatuur van de 20ste eeuw, en kritische theorie. Hij is hoofdonderzoeker in het *Narrative Futures*-project (NAFU).

[What do computer models who predict the weather have in common with *Mr. Nobody* and videogames?](#)

[In an engaging and inspiring way, Christoph Bode \(University of München\) introduces us](#)

to 'Future Narratives'. These are stories that can occur in different media – from books to films and games, from fiction to non-fiction – and despite their form share one common characteristic: they contain one or more nodes. A node is a situation that can be continued in more than just one way.

Bode talks about various forms of 'Future Narratives', with a focus on films and games. These multi-linear stories, that became more and more present in the second half of the twentieth century, invite the viewer to various degrees to interact with them. Furthermore they challenge us to radically re-define our ideas about what story-telling is for and who it is that ultimately produces the meaning we live by.

Christophe Bode was Chair of Modern English Literature at LMU Munich and Visiting Professor at the University of California, Los Angeles, UC Berkely, Tsinghua University Beijing, and the University of Sichuan at Chengdu. He was *Erasmus Fellow* at the University of Krakow, Poland and *Distinguished Guest* at the Chinese University of Hong Kong. He has published 28 books and some 80 scholarly articles, most of them in Romanticism, Twentieth-century Literature,

Poetics, and Critical Theory. He is the Principal Investigator of the '*Narrative Futures* (NAFU)' project.

20:00 -21:30
CINEMA RITCS,
Antoine Dansaertstraat 70,
Brussel

Vrije toegang/ Free admission

31 JAN

CUT, COPY, RUN, COLLECTIVE

De digitale cultuur is een cultuur van kopieergedrag. Tegelijkertijd beschouwt de auteursrechtwetgeving audiovisuele kunstwerken als originele werken. Wat betekent het voor de gratis online deelformen dat de 2019/790 EU richtlijn over auteursrecht de volledige aansprakelijkheid zal leggen bij de platformen? Hoe zien audiovisuele makers zichzelf als deel van een cultuur die wezenlijk sociaal is en breed vernetwerkt en die collectiviteit op het voorplan plaatst? Waarom en hoe verwerpen of negeren zij auteursrechten en trekken zij hun plan?

Julia Clever

Op vrijdag 31 januari zal het MoBo-onderzoekslab gecoördineerd door Julia Clever, het delen,

kopiëren en remixen als artistieke praktijk onder de loep nemen.

's Ochtends zullen de creatieve ruimtes, uitzonderingen en achterdeurpraktijken in het veld van de huidige auteursrechtenwetgeving besproken worden, met een presentatie door auteursrechtenadvocaat Herman Croux (MVVP), Rebecca Fruitman en Joachim Soudan (van Cinémas Sauvages), en Peter Westenberg (Constant vzw, vereniging voor Kunst en Media in Brussel).

In de namiddag kun je deelnemen aan het laboratorium 'Wild Filmmaking. Cut, copy, run, collective'. Tijdens deze **film remix-party** knippen en plakken we nieuwe werken uit de collectie van Cinémas Sauvages, een tweejaarlijks filmfestival in Brussel. Voor de remix party bundelen Rebecca Fruitman en Joachim Soudan (Cinémas Sauvages) hun krachten met Peter Westenberg, beeldend kunstenaar en cultureel initiatiefnemer die werkt in het veld van de gemeenschapsgerichte en met technologie gerelateerde publieke kunst. De films die hier begonnen worden (en elders afgewerkt?), zullen getoond worden in de MoBo-bibliotheek en bij Cinéma Nova en

zullen worden toegevoegd aan het archief van Cinémas Sauvages. To be continued.

Digital culture is a culture of copying. At the same time, copyright laws regard audiovisual artworks as being original works. What does it mean for free online sharing when the 2019/790 EU directive on copyright will attribute full liability to the uploading platforms? How do filmmakers see themselves as being part of a culture that is essentially social and largely networked, which places collectivity on the front plan? Why and how do they reject or ignore copyright laws and are they able to handle themselves?

On Friday 31st, the MoBo research lab, coordinated by Julia Clever, will look into sharing, copying and remixing as an artistic practice.

In the morning, we discuss creative spaces, exceptions and loophole practices in the field of actual author legislation, with presentations of author rights lawyer Herman Croux (MVVP), Rebecca Fruitman and Joachim Soudan (Cinémas Sauvages) and Peter Westenberg (Constant vzw, association for Arts and Media in Brussels).

In the afternoon you can join the "Wild filmmaking. Cut, copy, run, collective." laboratory. During this **film remix-party** we cut and paste new works out of the collection of Cinémas Sauvages, a biannual filmfestival in Brussels. For the remix party, Rebecca Fruitman and Joachim Soudan (Cinémas Sauvages) join forces with Peter Westenberg, visual artist and cultural instigator working in the field of community based, technology related public art. The films that will be started here (and continued elsewhere?), will be shown in the MoBo-library and at Cinema Nova and will be added to the archive of Cinémas Sauvages. To be continued....

**09:30 -12:15 /
workshop 14:00 - 18:00
RITCS, MoBo research lab
Antoine Dansaertstraat 70,
Brussel**

Vrije toegang/ Free admission

 Inschrijving/ subscription
workshop Julia.Clever@ehb.be

31 JAN

.....

Presentaties DOOR PHD STUDENTEN IN DE KUNSTEN / Presentations BY PHD STUDENTS IN THE ARTS

Sociale Recordings I
Ernst Maréchal

Er is horen en gehoord worden. Ernst Maréchal omhelst de idee dat, door te luisteren, klank een verschijnsel is dat we zowel beïnvloeden als waardoor we beïnvloed worden.

Hoe kunnen we vanuit het bewust luisteren, het ontdekken van onze (onbewuste) filters ons eigen luisteren openbreken in een luisteren dat ontvankelijker wordt voor het vreemde en het onvertrouwde, datgene wat ons angst inboezemt, wat we onbewust als ruis uitfilteren?

Via de methode van feedback-loops wil *Social Recordings* op zoek gaan naar de betekenissen die gegenereerd worden in **een voortdurend proces van relationeel luisteren**. In het proces van zenden en ontvangen ontstaat

er een dialogisch netwerk van plaatsen en mensen die naar elkaar luisteren en op elkaar reageren.

Zal het project bijdragen aan het overstijgen van de eigen identiteit en **een gedeelde 'sonische' ruimte** veroorzaken? Een luisterende gemeenschap? Waar alle geluid zich kan manifesteren, waar een vorm van 'open luisteren' heerst, zonder discriminatie?

Being is hearing and being heard. Ernst Maréchal embraces the idea that, by listening, sound is a phenomenon that we both influence and are influenced by.

How can we use a form of conscious listening, discovering our (unconscious) filters to break open our own listening into a listening that becomes more receptive to the strange and the unfamiliar, that which frightens us, which we subconsciously filter out as noise?

Through the method of feedback loops, *Social Recordings* wants to search for the meanings that are generated in **an ongoing process of relational listening**. In the process of sending and receiving, a dialogical network of places and people who listen to each other and respond to each other is created.

Will the project contribute to transcending one's own identity and cause a shared 'sonic' space? A listening community? Where all sound can manifest itself, where there is a form of 'open listening', without discrimination?

Het automation en de pop als trigger voor sociale verandering / The automation and puppet as a trigger for social change I
Laura Vandewynckel

Laura Vandewynckel

© Alex Vanhee

Kan een levenloos object, dat tot leven is gebracht, kan dit ons emotioneel prikkelen, ons aan het denken zetten, ons activeren? Laura Vandewynckel doet onderzoek naar de impact van poppen en automata – dat zijn zelfstandig opererende machines met menselijke trekken – op de nietsvermoedende toeschouwer. Ze onderzoekt of deze wezens, die tegelijkertijd subject en object, actief en passief, iedereen en niemand zijn, ingezet

kunnen worden om ons met sociale mechanismen te confronteren. Het ding dat de pop is, dat daagt ons kritisch denken uit, het wezen dat de pop is, creëert onze emotionele betrokkenheid. Haar onderzoeksterrein is het hybride documentaireproject *Pharmakoi*. Hierin wordt een 'zondebokpop' geïntroduceerd bij de leden van een eilandgemeenschap, een object dat hen aanzet om hun eigen rol, als dader en als slachtoffer, in het zondebokmechanisme te bevragen.

Does an inanimate object, once animated, have the power to move us in an emotional, intellectual and literal sense? Laura Vandewynckel investigates the impact of puppets and automata – the latter are autonomously operating machines with human traits – on the unsuspecting spectator. Can these beings, which are active and passive, subject and object, everyone and no one, all at the same time, be used to visualize social mechanisms? The puppet-as-a-thing triggers our critical reflection, the puppet-as-a-being compels us to engage emotionally.

In the hybrid documentary project *Pharmakoi* a scapegoat-puppet is introduced in a community of islanders and confronts them

with their own role as culprit and victim in the scapegoat mechanism.

The personal is (not) political
I Saddle Choua

Saddle Choua

Het onderzoek van Saddle Choua is verbonden met de prelude **'Hoe maak ik beelden over minderheidsgroepen?'** Vanuit haar eigen praktijk als visueel kunstenaar, video-kunstenaar, documentairemaker vraagt ze zich af hoe kunst politiek-emancipatorisch kan werken binnen onze huidige patriarchale, racistische en kapitalistische maatschappij.

Hoe maak je een film die niet alleen een transfer is van informatie zoals bijvoorbeeld in een documentaire maar die ook transformerend is? **Een film die niet alleen kennis over de wereld geeft maar ook zelfinzicht genereert?** Een film die de eigen positie binnen machtsstructuren duidelijk maakt? Hoe vanuit een subalterne positie anders spreken

en verbeelden, of is het net het concept van 'de ander' dat ons opsluit in dominante beelden en narratieven?

The research of Saddle Choua is related to the prelude **"How do I make images about minority groups?"** Starting from her own practice as a visual artist, video artist, documentary maker, she wonders how art can work in a political emancipatory way within our current patriarchal, racist and capitalist society?

How do you make a film that is not only a transfer of information such as in a documentary, but that is also transforming? A film that not only provides knowledge about the world but also generates self-insight? **A film that makes clear your own position within power structures?** How to speak and depict in a different way from a sub-alternal position, or is it just the concept of "the other" that confines us in dominant images and narratives?

The Rain I Ellen Vermeulen

In 2014 maakte Ellen Vermeulen de documentaire 9999, waarin ze enkele geïnterneerden in de gevangenis van Merksplas volgt. De kortfilm Catch - 19 to 25 uit 2017 verbeeldt het werk op de vluch-

telingenboot die aangemeerd ligt tussen paal 19 en 15 in de haven van Gent. In *Inclusief* (2018) volgt ze vier kinderen met speciale onderwijsbehoeften die les volgen in het reguliere onderwijs.

Op dit moment werkt Ellen Vermeulen aan een artistiek onderzoek naar **de relatie tussen de regisseur en de Ander**, waarbij de focus op de Ander als zogenaamde 'slechterik' of 'bad guy' ligt. Een tip van de sluier:

Een tafel, vijf stoelen. Een hoop stenen. De ontploffing van een obus. Eén actrice, één beeld.

Stoel 1: een man, zwaargewond uit de strijd gestapt.

Stoel 2: de lege stoel van de martelaar.

Stoel 3: de man, voorovergebogen, net vrij na 26 jaar gevangenis.

Stoel 4: een zieke commandante.

Stoel 5: de dissident.

Rain does fall upwards. Hoe kan het ook anders.

In 2014, Ellen Vermeulen created the documentary *9999* in which she followed detainees in the prison of Merksplas. De shortfilm *Catch - 19 to 25* from 2017 images the work on the boat with refugees that is docked between poles 19 and 25 in the harbour of Ghent. In *Inclusief* (2018) she

follows four children with special needs who go to school in the regular education system.

At this moment, Ellen Vermeulen is working on an artistic research on **the relation between the director and the Other**, the focus being on the Other as 'bad guy'. A sneak peek:

A table, five chairs. A lot of stones. The explosion of a shell. One actress. One image.

Chair 1: a man, heavily wounded, stepped out of battle.

Chair 2: the empty chair of the martyr

Chair 3: the man, bent over, free after 26 years of imprisonment.

Chair 4: a sick commander

Chair 5: the dissident

Rain does fall upwards. How could it be different.

14:00 - 17:00

RITCS, Aula 3

Antoine Dansaertstraat 70,
Brussel

Vrije toegang/ Free admission

**Rain does fall upwards.
How could it be different.**

31 JAN

.....

**Rondetafelgesprek /
Roundtable
TRANSFOCOLLECT**

met maaltijd / with meal

TransfoCollect (TC) is een Brusselse kunstwerkplaats voor podiumkunsten (theater, dans, performance en aanverwanten) die zich richt op de empowerment en ontwikkeling van het artistiek potentieel van jonge mensen.

Als artistiek labo richt TransfoCollect zich op de jongste generatie van makers/kunstenaars met sociaal, economisch en cultureel diverse achtergronden uit **Brussel, een stad waar geen meerderheden, enkel minderheden leven**. TC onderzoekt hoe deze makers een injectie kunnen geven aan de podiumkunsten in dit land. TC wil hen de middelen aanreiken om hun eigen inhoud te articuleren, TC wil bijdragen aan het *empowerment* van deze jonge talenten, om zo andere inhouden, verhalen, werelden, talen binnen te brengen in de professionele kunstensector.

Wat zijn de basisprincipes van de werking van TransfoCollect? Welke artistieke en pedagogische methodes hanteert TC? Wat is specifiek aan de manier van werken die hier wordt ontwikkeld? Op welke manier daagt deze de huidige manier van werken in de kunstensector en het kunst- onderwijs uit? In een gesprek met verschillende leden gaan we in op de drijfveren en de eigenheden van de werking en delen we ervaringen uit de praktijk van TransfoCollect.

Schuif mee aan tafel met onder andere Aurelie Di Marino, Geert Opsomer en Sofie Joye en wissel ervaringen uit bij een maaltijd.

TransfoCollect (TC) is a Brussels based workspace for performing arts (theatre, dance, performance and other forms of expression). As an artistic lab, TransfoCollect focuses on the youngest creative generation, representing the socially, economically and culturally diverse realities of **a minority-majority city as Brussel**. TC tries to find out how these artists could 'inject' the performing arts in this country.

TransfoCollect wants to provide them with tools allowing them to articulate their own content, TC wants *to empower* these young talents artistically and research-

es how they can insert different stories, universes, languages in the professional arts.

What are the basic principles of TransfoCollect? What are the artistic and pedagogical methods TC uses? How does this way of working challenge the current standards in the arts and arts education?

In a round table conversation with different members of TransfoCollect we explore the motives, particularities and experiences of working within this workspace.

Join, amongst others, Aurelie Di Marino, Geert Opsomer and Sofie Joye for a talk while enjoying a meal together.

18:00 - 20:00

**RITCS, Campus Bottelarij,
Delaunoestraat 58, 1080
St-Jans-Molenbeek.**

Vrije toegang/ Free admission

 Reservatie/ reservation
deadline 25/01:
transfocollect@gmail.com

1950

NBC

1950 OCT 7 69

NBC

